

EMADDER

EMEKLİLİKTE ADALET DERNEĞİ

8 EYLÜL 1999

ADALETİN DURDUĐU GÜN

KADEMELİ EMEKLİLİK

İNSANI YAŞAT KI, MİLLET YAŞASIN
MİLLETİ YAŞAT KI, DEVLET YAŞASIN
ŞEYH EDEBALI

SOSYAL MEDYALAR

 @emadderneği

 @emad_derneği

 @emadderneği

 @emadder

 @EMAD-DER

 @emadderneği

Bağlarbaşı Mah. Bağdat Cad. Sakızağacı Sk.
No:350 D:46 Maltepe İstanbul
www.emadder.org.tr - bilgi@emadder.org.tr
0 534 506 19 32

EMEKLİLİKTE ADALET DERNEĞİ

EMADDER KİMDİR?

SİVİL TOPLUM KURULUŞU

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan Bey'in 28.12.2022 tarihinde yaptığı açıklama doğrultusunda, **yaş şartsız olarak** düzenlenen kamuoyunda "EYT Yasası" olarak bilinen **7438 sayılı yasa sadece 8.9.1999 öncesi** girişi olan çalışanları kapsayan bir yasa olarak düzenlenmiştir.

Bir tarih baz alınarak çalışanlar kapsam içi-kapsam dışı şeklinde bir ayrıma maruz kalmışlardır.

Emeklilikte Adalet Derneği (EMADDER) **7438 sayılı yasa kapsamı dışında kalan çalışanların haklarını savunmak**, SGK sisteminde yaşanan bu adaletsizliği öncelikle yasa yapıcılara, kamuoyuna, basına anlatmak ve çözüm bulmak üzere **06.02.2023 tarihinde kurulmuş** bir sivil toplum kuruluşudur.

Emeklilikte Adalet Derneği'nin **7000'den fazla kayıtlı aktif üyesi, 81 ilde yapılanması, 7 ilde fiziki temsilciliği ve bir milyon kişiyi aşan tüm sosyal medya ağlarını** içeren destekçisi bulunmaktadır.

Derneğimiz 2 yıllık süreçte, on binlerce destekçimizin katıldığı İstanbul'da üç kez, Ankara ve Bursa illerinde birer kez büyük **mitingler ve birçok ilde basın açıklamaları düzenlemiştir.**

Derneğimiz kurulduğu tarihten günümüze kadar bu adaletsizliğin giderilmesi adına tüm siyasi partilere eşit mesafede görüş sergileyerek mağduriyetine çözüm bulmaya çalışmaktadır.

Sayın Devlet Büyüklerimiz;

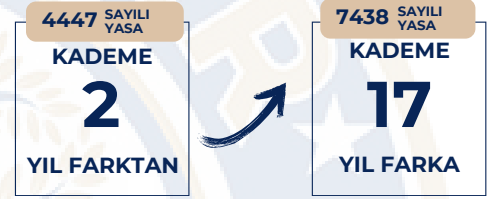
Toplumumuzun refah düzeyini arttırmak adına çalışan, üreten tüm çalışanların beklentisi; daha adil, huzurlu, çalışma barışı içinde ve ulaşılabilir bir emeklilik hayali kurabilmesi olduğundan, bahsi geçen mağduriyete duyarsız kalınmamasıdır ve bu adaletsizliğin çözüme kavuşturulmasıdır.

Yaşadığımız mağduriyetin ana sebeplerini kısaca özetmek gerekirse;

Çalışma Hayatı ve Sosyal Güvenlik Sistemi üzerine yapılan düzenlemeler bugüne kadar tüm çalışanları kapsayacak şekilde yapılmıştır. Ancak, **03.03.2023 tarih 7438 sayılı yasa sadece 08.09.1999 öncesi işe başlayanları kapsadığından ve yaş şartsız olarak düzenlendiğinden, söz konusu tarih öncesi ve sonrası arasında emeklilik hakkına ulaşmada kadınlarda 20 yıl, erkeklerde 17 yıla ulaşan fark meydana gelmiştir.** Bunun sonucunda çalışanlar **bir tarihle ikiye** ayrılmıştır.

08.09.1999 tarih, 4447 sayılı yasa ile 09.09.1999 öncesi için kademe,

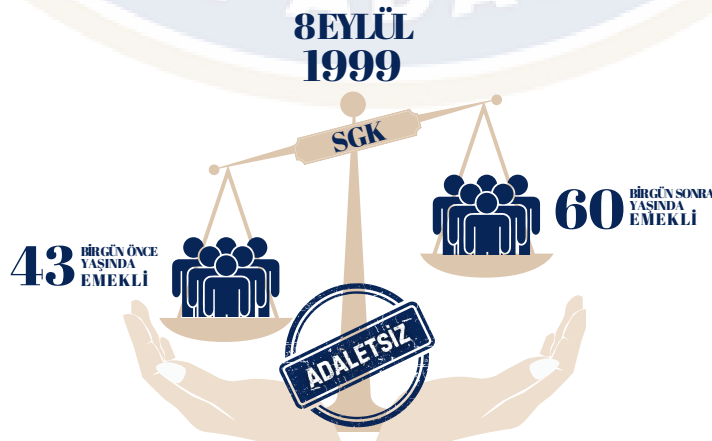
01.05.2008 tarih, 5510 sayılı yasa ile 2008 sonrası için bir kademeli geçiş uygulanmışken;

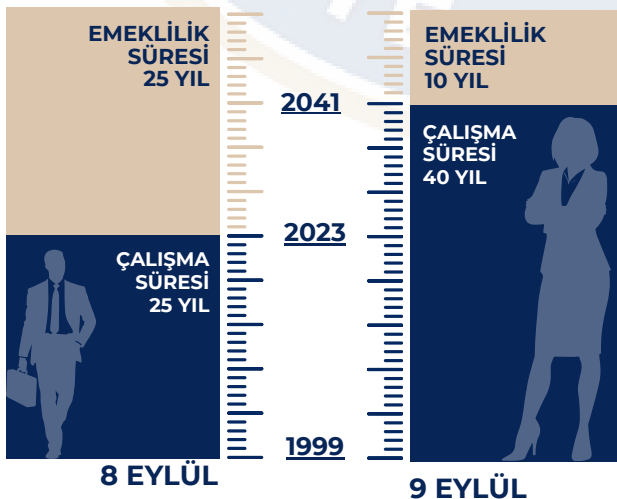
Sadece 03.03.2023 tarih, 7438 sayılı yasa ile 08.09.1999 – 01.05.2008 arasına kademeli geçiş hükümleri uygulanmamıştır.

Tüm SGK düzenleme ve geçişlerinde uygulanan kademeli geçiş hükümleri bu yasada uygulanmadığından çok keskin bir geçişle adalet duygusunun zedelenmesi, çalışma barışının bozulması, kuşak içi çatışma, dışlanmışlık ve gelecek kaygısı gibi birçok sorunu da beraberinde getirmiştir.

Kademesiz olarak yapılan bu düzenleme yukarıda belirtilen nedenlerle anayasal eşitliğe aykırı olmamalı, sosyal güvenlik düzenlemeleri yapılırken gözetilmesi gereken **adil, makul ve ölçülü** olma ilkeleriyle ters düşmemelidir. Çıkarılan yasanın bu ilkelerle ters düşmesinin yanında **yasanın oluşturduğu ADALETSİZLİK sebebiyle de toplum vicdanında kabul görmemiştir.**

- 4447 sayılı kanunla kademenin son basamağında yer alan 08.09.1999 sonrası işe başlayan çalışanların, bir yıl önce işe başlayan çalışanlarla arasında emeklilik yaşında 2 senelik bir fark, 7438 sayılı yasa ile bir gecede 17 / 20 yıla çıkartılarak çalışma barışını bozmuştur. **İşe giriş tarihinin milat kabul edilmesi, yaşı büyük ve prim gün sayısı fazla olan çalışanların akranlarından çok daha uzun süre çalışmak zorunda kalmasına neden olmuştur** (7000 / 8000 / 9000 prim günü ve daha fazlası).
- İş yerlerinde yaygın sigorta denetiminin eksikliği ve manuel sistem nedeniyle o dönemde **çalışmasına rağmen** sigortası yapılmamış birçok çalışan yasa kapsamı dışında kalmıştır.
- EYT yasası ile emekli olanların çalışma hayatına devam etmesi, kapsam dışında kalanların iş bulma rekabetini olumsuz etkilemektedir. Emekli maaşı ile ek gelir elde eden bu kişiler daha düşük ücrete çalışabilmektedirler. EYT kapsamında olmayan **08.09.1999 sonrası çalışanlar, iş hayatında dezavantajlı duruma düşerken**, emeklilik hakkı kazananlar işsiz kalma endişesi yaşamadan düzenli gelir ve sağlık haklarına sahip ayrıcalıklı bir sınıf oluşturmuştur.
- Yasa ile emeklilik hakkını elde edenlerin **bir kısmı bir gün, bir hafta, bir ay gibi iş başlangıcı** nedeniyle bu hakka erişim imkanı kazanmışlardır. Mağduriyet yaşayan çalışanlardan çok daha az prim gününe sahip oldukları ve **toplamda 16 yıllık bir çalışma süresi ile bu hakka eriştikleri görülmektedir**. 13 / 14 yaşlarında sadece bir hafta, bir ay sigorta girişi yaptıranlar bizlerden çok daha az primle ve bizlerden küçük yaşlarda emekli olma hakkını elde etmişlerdir.
- 08.09.1999 tarihinden sonra işe başlayan çalışanlar olarak, EYT yasası kapsamında yaş ve çalışma sürelerimizi karşılaştırabilir durumda olmamıza rağmen, işe giriş tarihlerimizin yalnızca bir gün farkla bu düzenlemeden hariç tutulması, akranlarımızla aramızda gelir eşitsizliği yaratmakta; sosyal hayat ve iş gücü piyasasında rekabet açısından **bizi dezavantajlı bir duruma sokarak derin bir ayrımcılığa** maruz bırakmaktadır.
- Emeklilikte adalet **beklentimiz**, EYT şartlarında emeklilik talebi olmayıp, **adil, makul ve ölçülü bir kademeli geçiş** takvimin uygulanarak adaletin sağlanmasıdır

EYT KAPSAMINDAKİ ERKEK ÇALIŞAN İLE KAPSAM DIŞINDA KADIN ÇALIŞANIN ÇALIŞMA VE EMEKLİLİK SÜRELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

KADEMELİ EMEKLİLİK ANAYASAL HAKTIR!

EYT sorununa sebep olan 08.09.1999 tarihli 4447 yasasında uygulanan yaş kademelendirmesinin, Anayasa Mahkemesi itiraz gerekçeleri ışığında, **anayasamızın 2., 5. ve 60. maddeleri ile ters** düştüğünden itirazın haklılığına ve ilgili maddelerin İPTALİNE hükmetmiştir.

(Esas Sayısı: 1999/42 Karar Sayısı: 2001/41 Karar Günü: 23.02.2001)

İptal gerekçesinin kademeli yaş geçişi ile ilgili özetinde,

.... Sigortalılık süresi yönünden yapılan kademelendirmeler arasında adil olmayan geçişler yapılmıştır. Sigortalılık süresi 1 günlük farkla alt kademeye indirildiğinde yaşlılık aylığına hak kazanabilmek için 2 yıl daha bekleme zorunluluğu doğmaktadır.

.... Sosyal güvenlik kuruluşları, çalışanların geleceğine ilişkin güvenini sağlamak durumundadır. Bu sağlanamadığı takdirde sosyal güvenlik kavramından da bahsedilemez. Bu nedenle, sosyal güvenlik sisteminde yapılan değişikliklerin hukuk devletinde olması gereken hukuk güvenliğini zedelemeyecek biçimde adil, makul ve ölçülü olması zorunludur.

2002 yasası ile oluşturulan kademeli yaş geçişi, çıkarılan 7438 sayılı EYT yasası ile çalışanlar arasında ekonomik, hukuksal eşitlik, adaletsizlik, sosyal güvenceyi zedeleyici, ayırıştırıcı, toplumsal ve iş barışını bozucu, aktüeryal dengelerin olumsuz etkilenmesine neden olan sonuçların yeniden doğmasına neden olmuştur.

7438 sayılı yasanın **(EYT yasası)** kabulü, devletin sosyal bir hukuk devleti olma görevi nedeniyle **Anayasamızın 2, 5, 10 ve 60. maddelerine aykırılık teşkil etmektedir.**

Bu nedenle kademeli geçiş düzenlenmesini istemek **ANAYASAL HAKTIR.**

SONUÇ

Çıkarılan 7438 nolu EYT yasası SGK girişindeki 1 günlük farkı emeklilik hakkına erişimde 17- 20 yıl farka çıkartarak AYM tarafından daha önceden emsal teşkil eden kararları göz ardı edilmesi ile çalışanlar nezdinde sosyal güvenliği zedeleyici ciddi uçurum dengesizliklerin oluşmasına sebebiyet vermiştir.

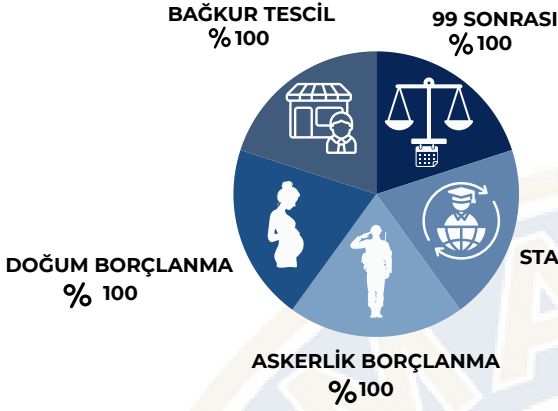
Yapılması gereken, daha önce Anayasa mahkemesi iptal gerekçeleriyle bağdaşır nitelikte, özdeş durumlara uygun 1999-2008 arası ilk defa SGK kaydı yapılan çalışanların haklarını gözeterek dengeli, sosyal adalet anlayışına uygun, sigortalılar arasında eşitsizliğe sebebiyet vermeyecek, devlet bütçesi açısından nimet-külfet dengesine oturtulacak, makul yaş koşulları gözetilerek aktüeryal dengeleri bozmayacak yeni bir kademeli yaş geçişiyle emeklilik sisteminin yeniden belirlenmesidir.

ÖNERİLEN KADEMELİ YAŞ İLE GEÇİŞ TABLOSU

SİGORTA BAŞLANGICI	EMEKLİLİK YAŞ ŞARTI		EMEKLİLİK PRİM ŞARTI		EMEKLİ SAYISI	EMEKLİ ORANI
	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK		
EYT EMEKLİLİĞİ	38	43	5.975	5.975		
09.09.1999 - 2000	43	45	6.400	6.400	413.684	2,43%
2001	44	46	6.475	6.475	348.080	1,96%
2002	45	47	6.550	6.550	363.075	1,96%
2003	46	48	6.625	6.625	378.717	1,97%
2004	47	49	6.700	6.700	395.032	1,97%
2005	48	50	6.775	6.775	412.050	1,98%
2006	49	51	6.850	6.850	429.801	1,99%
2007	50	52	6.925	6.925	448.317	1,99%
2008	51	53	7.000	7.000	467.630	2,00%
TOPLAM					3.656.386	13,75%
KİSMİ EMEKLİLİK	52	54	4.500	4.500		
2009 ve SONRASI	53	55	7.200	7.200		

Kademeli emeklilik; sigorta kaydı 08.09.1999 öncesi olup uzun vade sigorta başlangıçları bu tarihten sonra olan ve EYT yasasına dahil olamayan **Stajyer ve Çırakların, Askerlik ve Doğum Borçlanması gibi problemlerin adil bir şekilde çözecek yegane sistemdir.** 4C statüsünde çalışanların askerlik borçlanması mağduriyetlerinin çözümü, kademedemden geçmektedir.

Farklı başlıklardaki bu sorunların tek tek üzerine gitmek yerine sorunun tümünün tek elden ve **tek seferde çözülmesinin yolu kademeli emeklilik sistemidir.** Kademeli emeklilik sistemi tüm mağduriyetleri kapsar ve çözer.

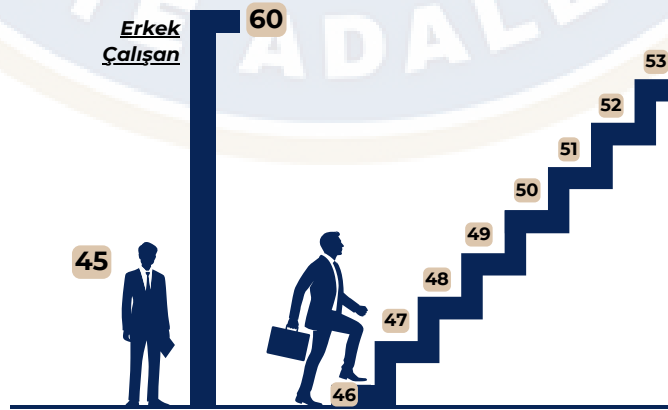

- Staj ve Çıraklık Mağduriyeti
- Kadınlarda Doğum Borçlanması
- Askerlik Borçlanması
- 1 Güne 17 Yıl Kaybeden Akranlar Arası Uçurum
- Bağkur Tescil

Haksızlıkların kısa sürede çözüme kavuşturulmaması, mağdur kitlelerin ve etki alanlarının oy kullanma alışkanlıklarını kalıcı bir şekilde değiştirecektir. Bu durum, 2024 yerel seçim sonuçlarıyla açıkça ortaya konulmuştur. Akranlarına kıyasla çok daha fazla prim ödeyip, ancak 'bir insanın doğumundan askerlik çağına kadar geçen 20 yıllık bir süre' kadar bekledikten sonra emekli olabilecek 08.09.1999 – 01.05.2008 arası SGK'lılar için çözüm önerisi net bir şekilde kademeli emekliliktir.

EYT yasası sonrasında oluşan mağduriyetin farkına varan çalışan sayısı her geçen gün çarpan etkisiyle artmaktadır. **Kademeli emeklilik meselesi, genel ve yerel tüm seçimlerde milyonlarca vatandaşın öncelikli seçim kriteri haline gelmiştir.**

KADEMELİ YAŞ İLE GEÇİŞ TABLOSU UÇURUM YERİNE BASAMAKLI YAŞ İLE YUMUŞAK GEÇİŞ ÖNERİSİ

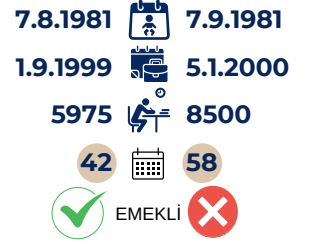
EYT Yasasının Yarattığı Mağduriyet ve Adaletsizliklere Gerçek Hayattan Örnekler

Aynı Sıralardan Ayrı Dünyalara: İki Arkadaşın Hikayesi

1. Kişi: 1981 doğumlu ve 1 Eylül 1999'da işe başlamış. 5975 gün primle 42 yaşında emekli oluyor.

2. Kişi: Aynı yıl doğmuş, ancak yalnızca 4 ay sonra 5 Ocak 2000'de işe başladığı için 8500 gün prim ödemesine rağmen 58 yaşında emekli olabiliyor.

Aralarındaki emeklilik farkı: 16 yıl.

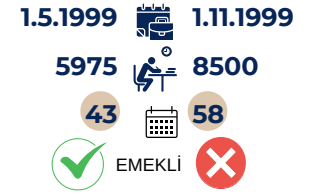

İkiz Kardeşler Arasında Çelişki: Çocuklu Kadın Kardeşe Karşı Erkek Kardeşe Ayrıcalık

1. Kişi: Erkek kardeş, 1 Mayıs 1999'da işe başlamış ve 5975 gün primle 43 yaşında emekli oluyor.

2. Kişi: Kız kardeş, annesinin hastalığı nedeniyle ancak 1 Kasım 1999'da işe başlayabilmiş. 8500 gün prim ödemesine rağmen 58 yaşında emekli olabiliyor.

Aralarındaki emeklilik farkı: 15 yıl.

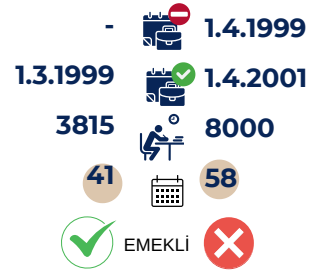

Sigorta Denetim Eksikliği: İnsan Ömrünün Üçte Birini Çalan Gerçek

1. Kişi: 1982 doğumlu kadın çalışan 1 Mart 1999'da sigortalı işe başlamış. 3 çocuğu için 2160 gün borçlanma yaparak, 11 yıl çalışmayla 41 yaşında emekli olabiliyor.

2. Kişi: Aynı yılda doğmuş kadın çalışan 1 Nisan 1999'da işe başlamasına rağmen işvereni sigortayı Nisan 2001'de geç başlatmış. 8000 gün prim ödemesine rağmen ancak 58 yaşında emekli oluyor.

Aralarındaki emeklilik farkı: 17 yıl.

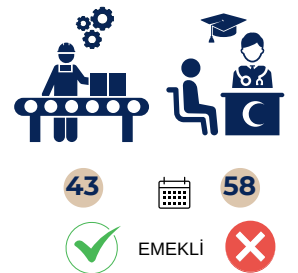

Eğitim Tercihi ve Sihirli Tarihle Büyüğün Küçüğe Ezdirilmesi

1. Kişi: Küçük kardeş, 1 Temmuz 1999'da 6 ay çalışarak erken sigorta girişi yapmış ve 43 yaşında emekli oluyor.

2. Kişi: 3 yaş büyük ablası, eğitimine devam ederek doktor olmuş ve 2001'de işe başlamış. Ancak 58 yaşında emekli olabiliyor.

Aralarındaki emeklilik farkı: 15 yıl.

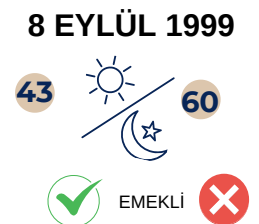

Gündüz ve Gece Vardiyasında Aynı Makinayı Kullanan İki İşçi Arasındaki Büyük Fark

1. Kişi: Liseden birlikte mezun olan arkadaşlardan birinin SGK girişi 08 Eylül'de yapıp akşam 16:00-24:00 vardiyasında işe başlıyor ve 43 yaşında emekli oluyor.

2. Kişi: 09 Eylül gece 24:00-08:00 vardiyasında işe başlayıp; aynı şartlarda aynı makinayı kullanan arkadaşı bir gün geç SGK girişi yapıldığından ise 60 yaşında emekli olabiliyor.

Aralarındaki emeklilik farkı: 17 yıl.

FAALİYET VE ETKİNLİK GÖRSELLERİ

MİTİNGLER

EMADDER olarak, son 20 ayda İstanbul, Ankara ve Bursa'da gerçekleştirdiğimiz 5 büyük mitingle on binlerce katılımcı ile mağdurların sesi olduk. Kademeli emeklilik mücadelesini kararlılıkla sürdürerek halkın taleplerini güçlü bir şekilde duyurduk.

KARTAL
İSTANBUL
EKİM 23

KARTAL
İSTANBUL
ARALIK 23

ANIT PARK
ANKARA
OCAK 24

KARTAL
İSTANBUL
EKİM 24

KENT MEYDANI
BURSA
KASIM 24

BÜROKRATİK GÖRÜŞMELER

EMADDER olarak, Bakanlık, TBMM VE Sendikalar nezdinde her partiyle, genel başkanlar ve milletvekilleriyle kademeli emeklilik tablomuz üzeri detaylı istişarelerde bulunduk. Çalışmalarımız, ortak bir çözüm için diyalog ve kararlılıkla devam etmektedir.

AK PARTİ

AK PARTİ

ANAHTAR
PARTİ

BTP

CHP

CHP

DEMOKRAT
PARTİ

DEVA
PARTİSİ

GELECEK
PARTİSİ

İYİ PARTİ

MHP

MHP

SAADET
PARTİSİ

YENİDEN REFAH
PARTİSİ

YENİDEN REFAH
PARTİSİ

DİSK

HAK İŞ

TESK

BASIN ÇALIŞMALARI

EMADDER olarak, sesimizi daha geniş kitlelere duyurmak için ulusal ve yerel kanallarda televizyon programlarına katılım sağladık. Bu platformlarda, kademeli emeklilik talebimizi ve emekçilerin yaşadığı mağduriyeti kamuoyuyla paylaştık.

